

Nebezpečí, nebo zábava?

Výrobky zábavní pyrotechniky se do České republiky dovážejí především z Číny. Tyto nebezpečné věci náležící do třídy 1 dohody ADR/RID/IMDG absolvují dlouhou cestu do Evropy lodí. Z přístavů jsou pak přepravovány vlakem nebo nákladními vozy.

Zábavní pyrotechnika se původně vyráběla v Evropě. V současné době se její výroba přesunula do Číny, odkud je tímto zbožím zásobován doslova celý svět. Odborníci tvrdí, že kvalita těchto výrobků se v posledních letech začala výrazně zlepšovat. „Při dodržení všech předpisů se zábavní pyrotechniky nemusíte obávat. K iniciaci výbuchu je nutný podnět, ať už se jedná o oheň nebo o statickou elektřinu. Samovznícení nehrozí,“ zdůrazňuje Daniel Hradil, majitel společnosti **PYRO MORAVIA**.

Využití zábavní pyrotechniky signalizuje, že se tyto výrobky prodávají především na konci každého roku, který je potřeba náležitě oslavit. Daniel Hradil však poukazuje na využití během celého roku, kdy se pyrotechnické prostředky používají prakticky při jakýchkoli oslavách.

Pyrotechniku třídy 1.3G každá loď nepřevrží

Sezona začíná již v únoru, kdy se koná první veletrh v Norimberku. Odtud se prodejci stěhují do Číny, kde na veletrzích probíhá předvádění nových výrobků zábavní pyrotechniky. Návštěvníci výstav neobdivují pouze nové pumy či hromové rány na video nebo v reálných ohňostrojevých show, ale také kontrolují kvalitu

výrobků. Po návratu domů dochází k tvorbě objednávek, na jejichž základě je v Číně zahájena výroba.

Z Číny do Evropy je zboží přepravováno lodí. Třída 1.4G podle dohody ADR (zábavní pyrotechnika pro běžné konzumenty – amatéry) bývá naložena bez problémů. Nebezpečnější zboží představuje zábavní pyrotechnika klasifikovaná jako 1.3G. Tyto nebezpečné věci, které jsou určeny pro skutečné pyrotechnické firmy zabývající se produkcí ohňostrojevů, nelze naložit na každou loď. V těchto případech nabývá na důležitosti spolupráce se speditérem, který má za úkol navázat spolupráci s rejdářem, jehož loď zábavní pyrotechniku této třídy přepravuje.

„Kontejnery s naším zbožím připlouvají po třech až čtyřech týdnech do přístavu v Hamburku, odkud jsou přepravovány vlakem nebo nákladními vozy do skladů. Délka přepravy po železnici probíhá jeden týden a je dražší než přeprava po silnici, která trvá dva dny,“ uvádí Daniel Hradil.

Nebezpečné věci třídy 1.4G jsou skladovány ve skladech, které musí mít stavební povolení pro skladování pyrotechnických výrobků. Nutné je vyjádření hasičů a stavebního úřadu. Nebezpečnější zábavní pyrotechnika třídy 1.3G je uskladněna v objektech s parametry muničních skladů schválených **Báňským úřadem**.

Daniel Hradil upozorňuje na současné zpřísněné podmínky dovozu v přístavu Hamburk týkající se klasifikace zboží: „Největší problémy jsme zaznamenali v březnu letošního roku, kdy nám byl o čtyři týdny zdržen kontejner. Přestože byla klasifikace zboží podle mezinárodních dohod správná, neodpovídala místním zpřísněným předpisům.“

Odesílatelé se často snaží o klasifikaci 1.4S

Také zábavní pyrotechniky se týkají změny dohody ADR. Klasifikace nebezpečných věcí doznala v některých třídách značných změn. Ve třídě 1 došlo ke změně postupu při klasifikaci zábavní pyrotechniky. Zábavní pyrotechnika je podle dohody ADR klasifikována pod klasifikační kódy 1.1G; 1.2G; 1.3G; 1.4G a 1.4S. Snahou většiny odesílatelů je klasifikovat výrobky zábavní pyrotechniky pod posledně jmenovaný klasifikační kód, tj. pod 1.4S. Tato klasifikace je výhodná z hlediska tzv. podlimitního množství (pododdíl 1.1.3.6 dohody ADR). Výbušniny zařazené pod klasifikačním kódem 1.4S lze převážet jako podlimitní množství v souladu s pododdílem 1.1.3.6 dohody ADR v neomezeném množství, což znamená, že na jejich přepravu se pak dohoda ADR vztahuje jen částečně.

Klasifikace výbušných látek nebo předmětů musí být posouzena pro zařazení do třídy 1 na základě zkoušek, zkušebních postupů a kritérií stanovených v Příručce zkoušek a kritérií. Protože však většina zábavní pyrotechniky se na území ČR dostává dovozem ze států, které nejsou členskými státy dohody ADR (zejména z Číny), je v řadě případů správná a včasná klasifikace problémem. Musíme si uvědomit, že na území ČR je jedinou organizací pověřenou MD ČR provést tyto zkoušky **Český lodní a průmyslový registr** (v sousedním Německu je to **BAM**).

Nejvíce přeprav zábavní pyrotechniky se uskutečňuje od září do listopadu. Z této situace následně plynou výše uvedené problémy se včasnou a správnou klasifikací. Někteří odesílatelé proto v minulosti klasifikovali výrobky zábavní pyrotechniky raději sami (a nevyužili k tomu pověřenou organizaci) a samozřejmě pod variantu pro ně nejvýhodnější, tj. pod klasifikační kód 1.4S. Skutečnost, že nejednali v souladu s dohodou ADR, je příliš nevzrušovala a s klidným svědomím do přepravního dokladu doplnili i větu „Klasifikace uznaná příslušným orgánem ... např. ČR“, i když se toto tvrzení nezakládalo na pravdě.

Podlimitní množství i v osobním voze

Zábavní pyrotechniku není nutné přepravovat pouze v nákladních vozech. V případě podlimitního množství je možné využít rovněž osobních automobilů. V případě třídy 1.4G je podlimitní množství 333 kg, což představuje zhruba 25 krabic se zbožím. U třídy 1.3G je podlimitní množství 20 kg, stejně jako u černého střelného prachu 1.1D.

Nutno však říci, že jejich výhrady k časové náročnosti zkoušek byly oprávněné. Proto pracovní skupina WP 15 pracující při OSN doplnila do dohody ADR 2007 nový odstavec 2.2.1.1.7 Přiřazení výrobků zábavní pyrotechniky. Ten řeší klasifikaci výrobků zábavní pyrotechniky pod UN 0333, 0334, 0335 a 0336. Odstavec zahrnuje tabulku č. 2.2.1.1.7.5,

kteří obsahuje definici a specifikaci konkrétní zábavní pyrotechniky, na základě které následně předepisuje její klasifikaci – klasifikační kód.

Odesílatel výrobků zábavní pyrotechniky si podle výše uvedené tabulky provede klasifikaci sám a následně požádá o souhlas s klasifikací podle bodu 2.2.1.1.7.2 dohody ADR příslušný orgán, kterým je v ČR již zmíněný Český lodní a průmyslový registr. V tomto případě tedy není nezbytně nutné provádět zkoušky série 6 podle Příručky zkoušky a kritéria, stačí souhlas příslušného orgánu s provedenou klasifikací. Je třeba zdůraznit, že takto nelze klasifikovat výrobky zábavní pyrotechniky pod UN 0337 – klasifikační kód 1.4S. Zde povinnost provést zkoušky série 6 podle Příručky zkoušky a kritéria zůstala zachována i podle ADR 2007.

Taktéž zůstala zachována povinnost uvést v přepravním dokladu u UN 0333 až 0337 větu „Klasifikace uznaná příslušným orgánem ... např. ČR“.

Změny jsou také u přepravních dokladů

Podívejme se nyní na přepravní doklad pro přepravu nebezpečných věcí (původně nazývaný nákladní list). Podle něj lze identifikovat, jaké druhy nebezpečných věcí a v jakém množství se nacházejí na dopravní jednotce. Toho po právu (a rády) využívají kontrolní jednotky zaměřené na kontrolu přeprav nebezpečných věcí podle ADR. Tak jako jiné části dohody ADR i část týkající se přepravních dokladů se nevyhnula v roce 2007 z měnám a doplňkům.

Jedna ze změn, na niž bychom rádi upozornili, souvisí s údajem uváděným v přepravním dokladu. Jedná se o bod 5.4.1.1.1 odstavec (e), který byl doplněn o ná-

sledující formulaci: „Pokud je to aplikovatelné, UN kódy obalů smějí být použity pouze k doplnění popisu druhu kusu [např. jedna bedna (4G)].“

Pracovní skupina WP 15 tak reaguje na praxi některých odesílatelů, kteří místo slovního popisu

Zaměstnanci PYRO MORAVIA zaskladňují výrobky zábavní pyrotechniky.

druhu kusu, například sud, pytel, kanystr, uváděli kódy konstrukčního typu obalu (1A2, 5H4, 3B1 apod.). Pro subjekty používající takto vystavený přepravní doklad bylo v řadě případů problematické orientovat se v něm, případně zkontrolovat soulad mezi naloženými kusy a údaji uváděnými v přepravním dokladu. Řidiči, pracovníci nakládky a vykládky ani pracovníci kontrolních složek nemohou pochopitelně znát obsah celé dohody ADR a výše uvedená praxe jim práci rozhodně neulehčovala, proto je tato změna bezpochyby pozitivní.

Jiří Došek, ÚSMD DEKRA,
Václav Podstawka

INZERCE

Schedisko 1:

- velkoobchod se zábavní pyrotechnikou
- vlastní dovoz z Asie
- bezkonkurenční ceny
- výrazné množství slavní

Schedisko 2:

- velkoobchod s profesionální pyrotechnikou
- vlastní dovoz z Evropy a Asie
- realizace velkolepých ohňostrojů na klíč (od malých baroků až po projekty různé podlažnosti, laserová a estrádní show - synchronizace s autorskou hudbou)
- speciální pyrotechnické efekty pro film, divadlo, televizi a hudební skupiny
- denní a interierové ohňostroje

Schedisko 3:

- patentovaná výroba plastových moždřů k odpalování ohňostrojních pum
- prodej a půjčování odpalovacích pultů a strojů
- prodej a půjčování pomůcek pro odpalování ohňostrojů (možděre, rakety, válce na hříské síťce)
- tržní práce a destrukce při filmovém natáčení a reklamě
- prodej profesionálních detektorů klíčů
- plošná asanace podezřelých a nebezpečných území
- ničení a destrukce průmyslových výbušnin na zakázku
- poradenská, konzultační a seznamovací činnost v oblasti civilní pyrotechniky a ohňostrojů
- zhotovování technologických projektů a postupů při ohňostrojních pracích
- přeprava nebezpečného zboží dle ADR 1

PYRO MORAVIA S.R.O.
Slovenská 1a/1085
702 00 Ostrava – Přívoz

telefon: 596 134 848
fax: 596 134 849
mobil: 602 748 212
privat: 596 910 197
www.pyromoravia.eu
e-mail: pyromoravia@pyromoravia.eu